

Олександр Попов

*канд. екон. наук, доцент кафедри економіки та публічного управління,
НАУ ім. М.С. Жуковського «ХАІ», Україна*

o.popov@khai.edu

Данило Смородкін

*здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціалізація «Економіка підприємства»*

НАУ ім. М.С. Жуковського «ХАІ», Україна

d.v.smorodki@student.khai.edu

ЗНАЧЕННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ЛАНЦЮГІВ ПОСТАЧАННЯ ДЛЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

THE IMPORTANCE OF INTEGRATED SUPPLY CHAINS FOR THE AGRICULTURAL SECTOR OF UKRAINE

Анотація. Підкреслюється роль інтегрованих ланцюгів постачання у підвищенні конкурентоспроможності аграрних підприємств, забезпеченні продовольчої безпеки, оптимізації логістичних витрат та забезпеченні доступу до міжнародних ринків. Окрема увага приділяється адаптації аграрного сектору до кліматичних змін та кризових ситуацій, а також впливу цифрових технологій на ефективність управління постачанням.

Abstract. The role of integrated supply chains in increasing the competitiveness of agricultural enterprises, ensuring food security, optimizing logistics costs and ensuring access to international markets is emphasized. Particular attention is paid to the adaptation of the agricultural sector to climate change and crisis situations, as well as the impact of digital technologies on the effectiveness of supply management.

Ключові слова: інтегровані ланцюги постачання, аграрний сектор, конкурентоспроможність, продовольча безпека

Key words: integrated supply chains, agricultural sector, competitiveness, food security.

Аграрний сектор є однією з найважливіших складових економіки України, забезпечуючи значну частину експорту та робочих місць для населення. Ефективність інтегрованих ланцюгів визначає здатність аграрних підприємств залишатися конкурентоспроможними як на внутрішньому, так і на міжнародному ринках, забезпечувати продовольчу безпеку та стійкість у кризових ситуаціях. В умовах глобалізації, змін клімату та політичних викликів, аграрні підприємства України потребують надійних, злагоджених і ефективних логістичних систем для забезпечення стабільного виробництва та розподілу продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Одним з найважливіших аспектів інтегрованих ланцюгів постачання є підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору. Сучасні системи постачання дозволяють підприємствам ефективніше реагувати на зміни ринку, оптимізувати витрати та підвищувати продуктивність. Взаємодія між виробниками, постачальниками сировини, переробниками та споживачами завдяки інтегрованим ланцюгам стає більш злагодженою, що сприяє оптимізації процесів на всіх етапах – від закупівлі сировини до доставки кінцевої продукції.

Не менш важливим елементом інтегрованих ланцюгів постачання є забезпечення продовольчої безпеки. Україна, як один із провідних світових виробників сільськогосподарської продукції, повинна мати стабільну систему постачання продуктів на внутрішній ринок для запобігання дефіциту товарів у кризові періоди. Особливо сьогодні, коли кожний куточок країни може бути під прицілом ворога, надійність та стійкість логістичних систем потребує особливої уваги. Щоб уникнути перебоїв у постачанні потрібно зміцнювати основні шляхи та створювати ланцюги, які будуть досить гнучким та простим за структурою, аби мати можливість його змінити за менших затрат.

Ще одним важливим аспектом є зменшення витрат на логістику. Інтегровані ланцюги постачання дозволяють значно оптимізувати витрати на транспортування, зберігання та обробку продукції. Це досягається завдяки кращому плануванню, оптимізації маршрутів та використанню сучасних транспортних технологій. Зниження логістичних витрат сприяє зменшенню собівартості продукції, що в кінцевому підсумку підвищує прибутковість аграрних підприємств та їхню конкурентоспроможність на ринку.

Ключовим фактором для розвитку та збільшення конкурентоспроможності аграрного сектору України є, доступ до міжнародних ринків, і тут інтегровані ланцюги постачання також відіграють важливу роль. Ефективна логістика дозволяє забезпечити своєчасне постачання продукції до портів і пунктів експорту, що є критично важливим для підтримання високої якості продукції та виконання зобов'язань перед міжнародними партнерами. Надійність постачання сприяє підвищенню репутації України як постачальника аграрної продукції на світовому ринку.

Крім цього, інтегровані ланцюги постачання допомагають аграрним підприємствам адаптуватися до кліматичних змін та ризиків. Використання сучасних технологій прогнозування та управління ресурсами дозволяє мінімізувати втрати від погодних коливань або інших непередбачуваних обставин. Це дає можливість забезпечити стабільність виробництва і постачання навіть у складних умовах. Важливо зазначити, що стійкість аграрного сектору в умовах криз значною мірою залежить від інтегрованих ланцюгів постачання. У контексті війни аграрні підприємства повинні мати можливість оперативно змінювати логістичні маршрути, використовувати альтернативні канали постачання та створювати стратегічні запаси. Це дозволяє зменшити ризики перебоїв у роботі підприємств і забезпечити безперервність виробничих процесів.

Інтеграція цифрових технологій також є важливим фактором, що впливає на розвиток ланцюгів постачання. Використання сучасних інформаційних систем дозволяє більш точно планувати постачання, моніторити запаси та підвищувати ефективність управління процесами. Завдяки використанню таких технологій, як дрони, сенсори та автоматизовані системи, підприємства можуть оптимізувати витрати та мінімізувати ризики. Також інтегровані ланцюги постачання сприяють сталому розвитку аграрного сектору. Вони дозволяють раціонально використовувати ресурси, зменшувати вплив на довкілля та впроваджувати екологічно чисті технології. Наприклад, оптимізація логістики сприяє зниженню викидів парникових газів, що є важливим елементом сталого розвитку.

Інтегровані ланцюги постачання мають ключове значення для розвитку аграрного сектору України. Вони забезпечують підвищення ефективності виробництва, зменшення витрат, доступ до міжнародних ринків, стійкість до зовнішніх ризиків і стабільність під час криз. Крім того, сучасні логістичні технології сприяють екологічній стійкості та сталому розвитку сільського господарства. Розвиток інтегрованих ланцюгів постачання є стратегічно важливим завданням для збереження конкурентоспроможності українського аграрного сектору на глобальному рівні.

Література

1. Сkochиляс С. М. Інтеграційний процес з урахуванням особливостей логістичного ланцюга / С. М. Сkochиляс // Економічний аналіз. – 2015. – Т. 20. – С. 295-300.
2. Кулініч О. А. Міжпідприємницька логістична інтеграція та координація комерційної діяльності торговельного підприємства / О. А. Кулініч, Я. Г. Ковальова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2016. – Вип. 15. – С. 63-67.